

A román állami nyugdíjrendszer dinamikus scenárió elemzése

Lőrincz Annamária

Sapientia-Erdélyi Magyar Tudományegyetem, Csíkszeredai Kar, Gazdaságtudományi Tanszék

lorinczannamaria@uni.sapientia.ro

A kutatásban a román állami nyugdíjrendszer döntéshozói számára optimális, minimális gazdasági és társadalmi költségekkel járó scenáriók kerülnek bemutatásra, 2024-2040 periódusban. A scenáriók tartalmazzák az optimális döntések sorozatát és azok meghozatalának időpontjait. A nyugdíjrendszer dinamikája a Bellman-féle dinamikai egyenletre alapozva kerül modellezésre. A dinamikus modellben minimalizálásra kerül a büntetőfüggvény, amelynek bemeneti paraméterei: nyugdíjkorhatár, bruttó országos átlagbér, járulékszint, előrehozott nyugdíjasok aránya, foglalkoztatott nyugdíjasok aránya, foglalkoztatottsági ráta valamint a populáció dinamikai paraméterek.

A dinamikus programozási modell lehetővé teszi egy ország nyugdíj modelljének implementálását, esetünkben a román állami nyugdíjrendszer törvényes kereteit. A különböző törvényi változtatások a modell adaptív jellegéből adódóan könnyen beépíthetők a dinamikus rendszerbe. Továbbá a modell és a hozzátartozó program összességében lehetőséget ad a döntéshozó számára, hogy a meghatározott prioritási sorrend alapján, megadja az életminőséget mutató büntetőfüggvényben a súlyok értékeit. Így különböző nyugdíjrendszer-politikákat kaphat. A megvalósításához a MATLAB programozási környezetet használtuk.

A jelen munkát Magyarország Collegium Talentum programja támogatja.